

23. TMD ÇEVRE BİRİMİ TOPLANTISI

(02.05.2019)

Katılımcılar:

Prof. Dr. Caner ZANBAK, Cansın AĞAÇ (Eczacıbaşı ESAN A.Ş.), Aysel ERTÜRK (GÜMÜŞTAŞ A.Ş.), Bayram ALTINTOP (MATEL A.Ş.), Rana AKBAŞ (Eczacıbaşı ESAN A.Ş.), Selma DAĞTEKİN (MADKİM Maden ve Kimya San. ve Tic. Ltd. Şti.) katılımlarıyla gerçekleşmiştir.

Görüşülen Konular:

- MELBES Sistemi İle İlgili Aksaklıklar.
- 19.04.2019 Tarih ve 30750 Sayılı Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 14-17 Nisan ÇED Çalıştayı Özet Bilgilendirme
- T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı KSTK Kapanış Toplantısı Özet Bilgilendirmesi
- T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı EKÖK Çalıştay Notları
- Haziran ayı içerisinde Planlanan Maden Atık Yönetimi Çalıştayı

MELBES (Merkezi Laboratuvar Belirleme Sistemi) Hukuki ve Sektörel Açından Değerlendirilmesi,

22. TMD-Çevre Birimi toplantısında detaylı olarak irdelenen MELBES sistemi, serbest piyasa ekonomisine aykırı olmasının yanı sıra, firmaların kendi kriterlerine göre hizmet alımı konusunda seçim şansını yok etmektedir. Sistem her ne kadar şeffaflığın sağlanması amacıyla getiriliyor olsa dahi arkasında bir sürü aksaklık ve işlevsel bozuklukları da beraberinde getireceği daha önce öngörülmüş idi. Sektör temsilcileri ile yapılan görüşmeler sonrasında sistemin rastgele bir firma ataması işletmecileri zor duruma düşürmektedir. Atanan ölçüm firmaları beklenen teknik şartları sağlayamamakta, muhasebesel olarak her ölçüm için farklı firma ile çalışma zorunluluğu işletmecileri zor durumlara düşürmektedir.

Bakanlıkca yapılan duyurularla, aşağıdaki konular MELBES kapsamından çıkarılmıştır:

- MELBES kapsamı içerisinde yer alacağı daha önce belirtilen ÇED/PTD kapsamına gerekli görülen analiz ve ölçümler, gürültü ölçümleri ,
- Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalara Dair Yönetmelik Yeterlilik Belgesi Tebliği" uyarınca saha ile ilgili gerekli raporlarda yer alacak ölçüm ve analizler,
- Deniz Çevresinin Petrol ve Diğer Zararlı Maddelerle Kirlenmesine İlişkin Risk Değerlendirmesi, ve
- “Acil Müdahale Planı Hazırlayacak Kurum ve Kuruluşların Asgari Özelliklerine Dair Tebliğ” kapsamında yapılacak ölçüm ve analizler.

Mevcut durumda Çevre İznine esas ölçümler, teyit ölçümleri MELBES'e dahil edilmiştir.

Bu konuda üyelerimizin yaptıkları görüşmelere göre, sektör temsilcilerinden gelen şikayetlere ilişkin bir genelge yayınlanacağı bakanlık yetkililerince belirtildiği anlaşılmaktadır.

Toplantı esnasında alınan karar ile MELBES ile ilgili uygulama kararının Türkiye Rekabet Kurulu'na taşınması konusunun, TMD Yönetim Kurulunun görüş ve değerlendirmesine sunulması kararlaştırılmıştır.

19.04.2019 Tarih ve 30750 Sayılı Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca son zamanlarda sıkça değişikliğe uğramaktadır. 14.Danıştay mahkemesi tarafından durdurulan EK-1 27(a) maddesi sonrasında yönetmelik değişikliğine gidilmiştir. 19.04.2019 tarihli Resmi Gazetede 'Çevresel Etki Değerlendirmesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik' yayımlanmıştır ve bu yönetmeliğe göre EK-1 ÇED başvuru dosyası hazırlama yükümlülüğü son olarak '25 ha ve üzeri arazi yüzeyi planlanan projeler (kazı ve döküm alanları planlanan açık işletmeler)' şeklinde ifade edilmiştir. Sektör temsilcileri ile yapılan görüşmeler esnasında ÇED mevzuatı üzerinde hali hazırda çalışmaların devam ettiği, mevzuat kapsamında pek çok değişikliğin gerçekleşmesi öngörülmektedir.

T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 14-17 Nisan ÇED Çalıştayı Özet Bilgilendirme

19.04.2019 tarihinde yayınlanan Çevresel Etki Değerlendirmesinde değişiklik yönetmeliği öncesinde 14-17 Nisan tarihleri arasında T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafında ÇED Çalıştayı organize edilmiştir. İlgili çalıştaya katılım sektöre açık düzenlenmemiş, kamu kurum ve kuruluşları ve derneklerin katılımına esas düzenlenmiştir. Türkiye Madenciler derneği adına Sn. Avukat Yücel CANKURTARAN katılmıştır. ÇED çalıştayı 3 gün farklı konu başlıkları altında düzenlenmiştir. Dr. Caner Zambak, Bakanlık Projesi kapsamında, Atık ve Kimya oturumunda Koordinatör olarak yer almıştır. ÇED yönetmeliği EK listelerinin değerlendirilmesi konulu oturumda Oğuz GÜNER yer almıştır. İlgili oturumlarda sektörel gruplara göre hukuki ve uygulamadaki aksaklıklar görüşülmüştür. Çalıştayda, tekrar bir mevzuat çalışmasının yapılacağı belirtilmiş olmasına rağmen, iki gün sonra yayımlanan yönetmelik değişikliği ile ilgili herhangi bir görüş paylaşımı olmamıştır (Not: yapılan bu değişiklik sektörümüz için uygundur).

T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı EKÖK Çalıştay Notları

AB mevzuatında Integrated Pollution Prevention and Control (IPPC) olarak geçen, Entegre Kirlilik Önleme ve Kontrol Yönetmelik taslağı ülkemizde yayınlanmıştır. İlgili yönetmelik taslağının bu yıl içerisinde yürürlüğe girmesi beklenmektedir. Faaliyetleri entegre olarak değerlendiren bu yönetmelik AB'de dahi aktif olarak uygulanamamakla beraber ülkemizde hazırlık aşaması olarak tanımlanabilecek Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliğinin Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yürürlüğe sokulması ile sonuçlanmıştır. İlk yönetmelik 2009 yılında Çevre ve Orman Bakanlığınca Çevre kanununca alınması gereken izin ve lisanslar olarak yayınlanmıştır. Bu yönetmelik sektörü EKOK sistemine hazırlar nitelikte bir konumdadır. EKÖK yönetmelik taslağı tesise entegre bir izin sistemi ile bakmakta ve bunu

belgelendirmeyi amaçlamaktadır. Taslak kapsamında sektörlerin (madencilik sektörünün belirli büyüklükte ve faaliyetleri içerenleri de dahil) ÇED aşamasından itibaren tesislerin dizaynında, uygulanacak tekniklerde düşük atık, düşük emisyon gibi limitleri sağlamayı hedefleyecektir. AB tarafından düzenlenen MET (Mevcut En İyi Uygulanabilir Teknikler) dökümanları kılavuzluğunda tesis ekipman ve uygulama yöntemlerini gerekli kılacaktır. İlgili rapor ve işlemlerin gerçekleştirilmesini ‘sektör uzmanı ve sektör baş uzmanı’ olarak geçen tanımlamalara sahip kişilerce yapılması gerektiğini belirtmektedir. Bu tanımlamalar sektöründe 5 yıl ya da 7 yıl tecrübeli çevre görevlilerini işaret etmektedir.

Sektörel açıdan zorlayıcı yükümlülükleri bulunduran bu yönetmelikle ilgili çalışmalar 2005 yılından beri devam etmekte ve bu konuda birkaç AB projesi yapılmış ve sektörel bazda çalıştaylar düzenlenmektedir. Maden sektörü ile ilgili bir çalıştay henüz düzenlenmemiştir, düzenlenmesi durumunda TMD olarak katılımı gerçekleştirilecektir. Toplantı esnasında alınan karar neticesinde söz konusu taslak detaylı bir inceleme gerektirmektedir; bu inceleme sonrasında görüş ve öneri sunumu yapılabilecektir. Taslağa ilişkin görüş bildirimine ait bir takvim belirtilmemiştir.

Haziran Ayı İçerisinde Planlanan Maden Atık Yönetimi Çalıştayı

Daha önce düzenlenen TMD-Çevre Birimi toplantılarında ‘Maden Atıklarının Yönetimi’ konusunda, bakanlık ve ilgili kurumları da kapsayan katılımı, bir çalıştayın TMD tarafından düzenlenmesi kararı alınmış idi. Bahsedilen çalıştay için Üniversitelerden Akademisyenler, Bakanlık Atık İşleme Dairesi Başkanlığından Yetkililer, DSİ, Sektör Temsilcilerinden katılımcıların ağırlanması planlanmaktadır. Haziran 2019’un ikinci yarısında yapılması düşünülen bu bir günlük çalıştayda, özellikle “atık karakterizasyonu, Atık barajları, Macun dolgu ve derin deniz deşarjı” konularında, mevzuat ve uygulamadaki sorunların irdelenmesi amaçlanmaktadır. Üyelerimizden bu süreçlerde yaşadıkları problemleri yazılı olarak iletmeleri beklenmektedir.

TMD Çevre Birimi İletişim:

Prof. Dr. Caner Zambak (Koordinatör)	canerzambak@gmail.com	(0542) 811-2533
Selma Halıç Dağtekin (Çevre Mühendisi)	selmadagtekin@madkim.com.tr	(0216) 368-2327 @130 0537 881 52 78